

ČESKÁ REPUBLIKA ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Dalilou Marečkovou v právní věci žalobce **A. Ž.**, nar. , bytem L., Č. B., proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, ve věci starobního důchodu, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 26. 7. 2013, č. j. ,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Rozhodnutím žalované ze dne 26. 7. 2013, č. j. , (dále jen „napadené rozhodnutí“), byly zamítnuty námitky žalobce proti rozhodnutí ze dne 27. 5. 2013 (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“), kterým byla zamítnuta jeho žádost o zvýšení starobního důchodu pro nesplnění podmínek ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 155/1995 Sb.“).

Toto rozhodnutí napadl žalobce včas žalobou, v níž namítal, že se touto formou domáhá zhodnocení doby pojištění od roku 1989 do 1992, kdy pracoval v . Předmětnou dobu pojištění prokazoval čestným prohlášením dvou svědků (konkrétně p. J. M. a p. V. B. ze dne 14. 1. 2013), avšak žalovaná k čestným prohlášením vůbec nepřihlédla. Za dobu působení

v však žalobce s nikým jiným do styku nepřišel, p. M. předával každý měsíc fakturaci (i v době, kdy pracoval pro B.), p. B. jej zásoboval stavebním materiálem. Žalobce vykonával svou práci rád a pečlivě, o to trýznivěji pociťuje svou situaci nyní, kdy již s ohledem na zdravotní stav si nemůže přivydělávat. Starobní důchod ve výši 5.300,- Kč měsíčně přivádí žalobce do těžké a skličující situace. Žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalované zrušil a věc vrátil správnímu orgánu k dalšímu řízení.

Žalovaná ve vyjádření k žalobě setrvala na svém závěru. Dodala, že požadovanou dobu zaměstnání v v době od 12. 12. 1989 do 7. 9. 1992 nelze na základě čestného prohlášení žalobce a dvou svědků hodnotit, neboť není prokázáno splnění dříve platných podmínek účasti na pojištění a ani okresní správa sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“) nemá o činnosti žalobce rozhodné údaje svědčící o splnění dříve platných podmínek. Ani v rámci řízení o námitkách žalovaná požadavku žalobce nevyhověla, neboť v případě, kdy OSSZ nemá k dispozici žádné údaje o splnění dříve platných podmínek účasti na pojištění, je pro hodnocení požadované doby členství v jako doby zaměstnání třeba prokázat více skutečností, než že samotné členství v skutečně existovalo. Z povahy věci pak již nelze svědecky tyto skutečnosti prokázat a nelze ani předpokládat, že vzhledem k tehdejšími podmínkám platným pro účast na pojištění v (tj. výše stanovených jednotek, jejich odpracování, omluvení neodpracování atd.) jsou v současné době žalobci a svědkům tyto rozhodné skutečnosti známy. S ohledem na uvedené navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Žalobce v replice na vyjádření žalované jmenoval dalšího možného svědka, a to p. J. P., kterého žalobce do přivedl. Žalobce požádal soud o nařízení jednání. Při soudním jednání uvedl, že již při rozhovoru s pracovnící OSSZ v Kolíně byl ubezpečen, že není první, který má problémy v nedostatku evidenčního listu důchodového pojištění. Žalobce zopakoval, že p. P. (který má doložen evidenční list důchodového pojištění) přivedl do on, žalobce pak který každý měsíc vystavoval faktury panu M. (v době, kdy vykonávalo práce na H. B.). Žalobce dodal, že pro vykonával jako první práce na stavbě masny v M. (kam dováželo materiál), na to pracoval na S., kde se realizovala porážka na krůty. Vzhledem k tomu, že vztahy na pracovišti na S. v nebyly příliš dobré, odešel žalobce pracovat do H. B. do údržby.

Pověřená pracovnice žalované v závěrečném přednesu shrnula všechna zjištění vyplývající ze správního spisu. Odkázala rovněž na způsob hodnocení doby činnosti v , konkrétně na právní předpisy s tím spojené - ust. § 2 vládního nařízení č. 56/1956 Sb., ust. § 2 a § 13 vládního nařízení č. 46/1952 Sb., ust. § 5 odst. 1 a 3 zákona č. 32/1962 Sb., ust. § 4 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 103/1964 Sb., na vyhlášku č. 195/1964 Sb., o rozsahu pracovní činnosti potřebné pro zápočet kalendářního roku v důchodovém zabezpečení družstevních rolníků, ust. § 39 odst. 2 zákona č. 103/1964 Sb. a uzavřela, že k zápočtu doby zaměstnání nestačí pouze členství v , ale že musí být současně splněna i podmínka odpracování stanoveného počtu minima pracovních dnů v kalendářním roce, a proto nelze požadovanou dobu činnosti v u žalobce podle prohlášení svědků hodnotit, neboť tyto rozhodné podmínky v současné době nemohou svědci ani žalobce prokázat. Rozhodnými podmínkami bylo, zda byla odpracována výše stanovených jednotek, zda došlo k omluvení neodpracovaných jednotek a zda potom následně došlo na návrh Sociální komise k rozhodnutí ONV zda člen byl účasten sociálního zabezpečení. Jako důkaz pro zhodnocení doby by byl evidenční list potvrzený zaměstnavatelem či jiné listinné doklady, jimiž by bylo věrohodně prokázáno, že žalobce v letech 1989 – 1992 splnil jako člen podmínky účasti na nemocenském pojištění. Z výše uvedených důvodů navrhl zamítnutí žaloby.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s. ř. s.“).

Z odůvodnění napadeného rozhodnutí soud zjistil, že žalobce podal prostřednictvím OSSZ žádost o zvýšení starobního důchodu, prvoinstančním rozhodnutím ze dne 27. 5. 2013 byla jeho žádost zamítnuta. V námitkách proti prvoinstančnímu rozhodnutí žalobce navrhl jako důkaz k započtení doby pojištění od 12. 12. 1989 do 7. 9. 1992 čestná prohlášení svědků J. M. a V. B. s tím, že není jeho vinou, že se jiné doklady nepodařilo dohledat, a to i přes snahu získat nějaké informace od správce konkurzní podstaty či šetřením žalované. Žalovaná v námitkovém řízení konstatovala, že oproti jiným druhům zaměstnání (které zákon č. 100/1988 Sb., v ustanovení § 8, ve znění účinném do 31. 12. 1995 upravuje, je úprava členství v odlišná, neboť již samotné ustanovení § 8 odst. 3 citovaného zákona podmiňuje hodnocení členství v jako doby zaměstnání splněním dalších podmínek upravených předpisy důchodového zabezpečení. Oproti jiným druhům zaměstnání tak samotné prokázání existence členství v nepostačuje k tomu, aby tato doba mohla být hodnocena jako doba zaměstnání. Ani šetřením žalované nebyly dohledány žádné doklady prokazující výdělečnou činnost žalobce v . Žalovaná uzavřela, že „*čestné prohlášení o době činnosti v (u členů i nečlenů) nelze považovat za dostatečné, pokud OSSZ, které převzaly evidenci po bývalých OSVZ ONV, ani nemají o této činnosti (pojištění) žádné rozhodné údaje svědčící o splnění dříve platných podmínek účasti na pojištění.*“ Podle žalované ani nelze předpokládat, že údaje potřebné pro splnění tehdejších podmínek platných pro účast na pojištění v (tj. výše stanovených jednotek, jejich odpracování, omluvení neodpracování apod.) by mohly být svědkům i žalobci objektivně známy. Za tohoto stavu žalovaná uzavřela, že čestná prohlášení svědků nelze pro hodnocení doby členství v použít, neboť je třeba prokázat více skutečností, než pouze skutečnost, že členství v existovalo. S ohledem na uvedené žalovaná námitky žalobce zamítla a prvoinstanční rozhodnutí potvrdila.

Na základě ust. § 2 vládního nařízení č. 56/1956 Sb., mohli být účastni pojištění jen členové III. a IV. typu. Za družstevníky se považovali pro účely tohoto nařízení též osoby, které trvale v družstvu pracovali a nebyli k družstvu v pracovním poměru ani jeho členy.

Vládní nařízení č. 46/1952 Sb. v ust. § 2 stanovilo, že člen III. a IV. typu, který se podle přijatého celoročního výrobního plánu družstva zavázal odpracovat alespoň minimum pracovních jednotek určené stanovami (provozním řádem) družstva a nepobírá starobní nebo invalidní důchod z národního pojištění nebo odpočivný plat z veřejného penzijního zaopatření příslušníků ozbrojených sborů, je povinně pojištěn pro případ stáří, invalidity a ztráty živitele smrtí.

Ustanovení § 13 tohoto vládního nařízení stanovilo, že zůstal-li družstevník po vstupu do družstva pojištěn jako osoba samostatně výdělečně činná, zaniklo toto jeho pojištění dnem počátku účinnosti tohoto nařízení. Přestal-li družstevník, který byl dříve samostatně hospodařícím zemědělcem, být družstevníkem, změnil se jeho pojištění v dřívější pojištění jako osoby samostatně výdělečně činné tak, jako by k pojištění podle tohoto nařízení a dřívějších předpisů o důchodovém pojištění družstevníků nebylo došlo. Přestal-li družstevník být členem družstva a stal-li se zaměstnancem, započítá se mu doba pojištění jako družstevníka, za niž bylo zapláceno pojistné ve lhůtách stanovených tímto nařízením, pro nárok i výši důchodu.

Na základě ust. § 5 odst. 1 zákona č. 32/1962 Sb., sociální zabezpečení vzniká členstvím v družstvu. Ustanovení § 5 odst. 3 téhož zákona stanoví, že družstevník, jehož pracovní činnost v družstvu je tak malého rozsahu, že zpravidla nedosahuje na pracovních odměnách ani částky 120 Kč měsíčně nebo zpravidla neodpracuje měsíčně ani 8 pracovních dnů nebo 8 výkonných norem stanovených členskou schůzí družstva, je ze sociálního zabezpečení vyňat.

Dle ust. § 4 odst. 1 a 2 zákona č. 103/1964 Sb., sociální zabezpečení členů družstev vzniká dnem vzniku členství v družstvu a zaniká dnem, jímž zaniklo členství v družstvu. Sociální zabezpečení tzv. nečlenů, tj. občanů, kteří trvale pracují v družstvu (pokud vykonávají práce v družstvu soustavně a pravidelně a podrobují se pracovním příkazům družstva), vzniká dnem, kterým počali pro družstvo trvale pracovat, a zaniká dnem, kterým přestali pro družstvo pracovat.

Od 1. 1. 1965 stanovila pracovní úvazek pro účely sociálního zabezpečení vyhláška č. 195/1964 Sb., o rozsahu pracovní činnosti potřebné pro zápočet kalendářního roku v důchodovém zabezpečení družstevních rolníků. Podle tohoto prováděcího předpisu (ustanovení § 39 odst. 2 zák. č. 103/1964 Sb.) museli jednotně družstevníci všech družstev každoročně odpracovat alespoň tento počet dnů:

v živočišné výrobě	- 240 pracovních dnů
v rostlinné výrobě v horské nebo bramborářsko-ovesné oblasti	- 130 pracovních dnů
v rostlinné výrobě v některé jiné oblasti	- 160 pracovních dnů

jednalo-li se o družstevníka se ZPS nebo staršího 65 let a o družstevnici, která pečovala alespoň o jedno dítě předškolního věku, nebo o nezletilce vyžadujícího pro nemoc či duševní vadu trvalou péči (bez ohledu na oblast a druh výroby) - 100 pracovních dnů.

Pokud družstevník (člen nebo nečlen) neodpracoval v kalendářním roce alespoň v 6 měsících po 8 kalendářních dnech, popřípadě v těchto 6 měsících nečinila jeho pracovní odměna alespoň 120,- Kč měsíčně, je ze sociálního zabezpečení družstevních rolníků vyňat. Pro účely důchodového zabezpečení se započítávají do 31. 12. 1975 (u občanů, kteří trvale pracovali v družstvu, nebyli jeho členy ani nebyli k němu v pracovním poměru) kalendářní roky, ve kterých byl družstevní rolník účasten sociálního zabezpečení družstevních rolníků a odpracoval stanovený počet pracovních dnů nebo pracovních jednotek. Kalendářní roky, ve kterých družstevní rolník účastný sociálního zabezpečení neodpracoval stanovený počet pracovních dnů nebo pracovních jednotek, bylo možné započítat jen tehdy, jestliže se tak stalo z vážných důvodů.

Pracovní úvazek stanovený vyhláškou č. 195/1964 Sb., o rozsahu pracovní činnosti potřebné pro zápočet kalendářního roku v důchodovém zabezpečení družstevních rolníků, se považoval za splněný i tehdy, jestliže družstevní rolník neodpracoval sice požadovaný počet pracovních dnů, avšak celkový počet hodin odpracovaných v kalendářním roce odpovídal plnému počtu požadovaných dnů a pracovní době určené pracovním řádem nebo stanovami.

O tom, zda družstevní rolník v obdobích uvedených v předchozím odstavci neodpracoval v kalendářním roce stanovený počet pracovních dnů nebo pracovních jednotek z vážných důvodů, rozhodoval ONV na návrh Sociální komise za předpokladu, že družstevní rolník byl účasten sociálního zabezpečení podle ust. § 4 odst. 3 zák. č. 103/1964 Sb. Za vážný

důvod se považoval např. výkon veřejné funkce, účast na odborném nebo politickém školení, uznaná pracovní neschopnost pro nemoc nebo úraz, mateřská dovolená, dočasné uvolnění pro práci mimo , nedostatek pracovních příležitostí v , ošetřování blízké osoby, kterou nebylo možno umístit v ústavu a která nebyla schopna starat se o sebe bez cizí pomoci apod.

Od 1. 1. 1976 se rozsah celoročního úvazku člena řídil dohodou o pracovních podmínkách, popřípadě rozhodnutím představenstva podle zákona č. 122/1975 Sb., o zemědělském družstevnictví. Neodpracoval-li člen plný počet pracovních dnů v kalendářním roce stanovený podle předchozího odstavce, avšak celkový počet hodin odpracovaných v tomto roce odpovídal plnému počtu stanovených pracovních dnů a pracovní době, považuje se pracovní úvazek za splněný. Za odpracovaný den se nepovažoval den, ve kterém práce neschopný člen neměl nárok na nemocenské, nebylo-li nemocenské přiznáno dobrovolně. Pokud člen pracoval v kalendářním roce v tak malém rozsahu, že podle ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 103/1964 Sb., byl vyňat ze zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte, nezapočítával se mu skutečný počet odpracovaných dnů v tomto kalendářním roce ani pro vznik nároku na dávku důchodového zabezpečení, ani pro její výši. Započítávaly se však náhradní doby v rozsahu a za podmínek uvedených v § 11 zákona č. 121/1975 Sb.

S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že čestná prohlášení ani tři navržených svědků pro zápočet doby pojištění žalobce v letech 1989 až 1992 nepostačují, protože k zápočtu doby zaměstnání nestačí jen členství v , ale musí být současně splněna také podmínka odpracování stanoveného počtu minima pracovních dnů v kalendářním roce, což svědeckou výpovědí s tak výrazným časovým odstupem nelze prokázat. Soud uzavírá, že v předmětné věci je třeba dohledat buď evidenční list zaměstnavatele, nebo případně jiné doklady prokazující, že žalobce v letech 1989 až 1992 splnil jako člen podmínky účasti na nemocenském pojištění. Možná by v této situaci stálo za uvaženu, aby se žalobce pokusil dohledat nějaké doklady např. ve spisech bývalého ONV. Ze současného správního spisu žalované však nepovažuje soud za dostatečně prokázanou žalobcovu dobu pojištění u .

S ohledem na uvedené dospěl krajský soud k závěru, že rozhodnutí žalované bylo vydáno v souladu se zákonem, a proto žalobu pod bodem I. výroku podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Výrok o nákladech řízení odpovídá tomu, že žalobce neměl ve věci úspěch a správnímu orgánu náhrada nákladů řízení ze zákona nenáleží (§ 60 odst. 1 a 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 23. února 2015

JUDr. Dalila Marečková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost: Alena Lébllová